

PROKURATORIA GENERALNA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

ul. Hoża 76/78, 00-682 Warszawa
tel.: (+48) 22 392-31-09; fax: (+48) 22 392-31-20

www.prokuratoria.gov.pl
e-mail: kancelaria@prokuratoria.gov.pl

WZORY POSTANOWIEŃ UMÓW W ZAKRESIE OZNACZENIA STRON

PRZEDMIOT WZORÓW

Niniejsze wzory postanowień umów, zwane dalej „Wzorami”, przygotowane przez Prokuratorię Generalną Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie art. 21 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2016 r. o Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, **dotyczą oznaczenia stron umów, w szczególności umów zawieranych przez Skarb Państwa lub inne państwowe osoby prawne.**

WYKAZ WZORÓW

- **Wzór 1A.** Oznaczenie Skarbu Państwa reprezentowanego przez dyrektora generalnego urzędu
- **Wzór 1B.** Oznaczenie Skarbu Państwa reprezentowanego przez kierownika urzędu
- **Wzór 1C.** Oznaczenia Skarbu Państwa reprezentowanego przez starostę
- **Wzór 1D.** Oznaczenia Skarbu Państwa w przypadku, gdy działa pełnomocnik
- **Wzór 2A.** Oznaczenie agencji wykonawczej
- **Wzór 2B.** Oznaczenie samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej
- **Wzór 2C.** Oznaczenie instytutu badawczego
- **Wzór 2D.** Oznaczenie uczelni publicznej
- **Wzór 2E.** Oznaczenie instytucji gospodarki budżetowej
- **Wzór 3.** Oznaczenie osoby fizycznej wykonującej działalność gospodarczą
- **Wzór 4.** Oznaczenie strony w przypadku spółki cywilnej
- **Wzór 5.** Oznaczenie strony w przypadku, gdy tworzy ją kilka podmiotów (na przykładzie konsorcjum)
- **Wzór 6.** Oznaczenie spółki komandytowej
- **Wzór 7.** Oznaczenie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością
- **Wzór 8.** Oznaczenie prostej spółki akcyjnej¹
- **Wzór 9.** Oznaczenie fundacji
- **Wzór 10.** Oznaczenie stowarzyszenia rejestrowego

¹ Dotyczy stanu prawnego od 1 marca 2020 r.

ZASTRZEŻENIA

- Wzory mają charakter abstrakcyjny. Nie odnoszą się do konkretnej umowy i nie wskazują na stanowisko Prokuratorii Generalnej w przedmiocie oceny konkretnych – zaistniałych albo przyszłych – stanów faktycznych lub prawnych.
- Wzory nie wyczerpują katalogu jednostek i organów, które mogą reprezentować Skarb Państwa przy zawieraniu umów. Podmioty, do których odnoszą się Wzory, zostały wskazane przykładowo. Zawarte we Wzorach dane podmiotów prywatnych (imiona, nazwiska, adresy i inne dane identyfikujące) są fikcyjne.
- Odstępstwo od schematu rekomendowanego we Wzorach nie oznacza automatycznie, że oznaczenie strony zostało sformułowane nieprawidłowo, w szczególności nie musi skutkować nieistnieniem lub nieważnością umowy. Interpretacja umowy odbywa się zgodnie z art. 65 k.c., co oznacza, że prawidłowe określenie strony może zostać ustalone przez sąd na podstawie zamiaru stron i celu umowy.
- Celem Wzorów jest ułatwienie formułowania standardowych postanowień umów w części zawierającej oznaczenie stron w sposób, który ogranicza ryzyko wątpliwości interpretacyjnych. Przedmiotem Wzorów nie są zagadnienia prawne wykraczające poza oznaczenie i reprezentację podmiotów prawa.
- Wzory mają charakter doradczy. Nie są wiążące dla podmiotów reprezentujących Skarb Państwa ani dla innych uczestników obrotu.

PODSTAWOWE AKTY PRAWNE

- ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (k.c.)
- ustawa z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (k.s.h.)
- ustawa z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym (u.z.z.m.p.)

SPIS TREŚCI

I. Oznaczenie Skarbu Państwa	3
Wzór 1A. Oznaczenie Skarbu Państwa reprezentowanego przez dyrektora generalnego urzędu.....	3
Wzór 1B. Oznaczenie Skarbu Państwa reprezentowanego przez kierownika urzędu.....	3
Wzór 1C. Oznaczenie Skarbu Państwa reprezentowanego przez starostę.....	3
Wzór 1D. Oznaczenie Skarbu Państwa w przypadku, gdy działa pełnomocnik.....	3
Wyjaśnienie do Wzorów 1A - 1D.....	4
II. Oznaczenie państwowych osób prawnych	6
Wzór 2A. Oznaczenie agencji wykonawczej.....	6
Wzór 2B. Oznaczenie samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej.....	6
Wzór 2C. Oznaczenie instytutu badawczego.....	6
Wzór 2D. Oznaczenie uczelni publicznej.....	7
Wzór 2E. Oznaczenie instytucji gospodarki budżetowej.....	7
Wyjaśnienie do Wzorów 2A - 2E.....	7

III. Oznaczenie innych uczestników obrotu	9
Wzór 3. Oznaczenie osoby fizycznej wykonującej działalność gospodarczą	9
Wzór 4. Oznaczenie strony w przypadku spółki cywilnej	10
Wzór 5. Oznaczenie strony w przypadku, gdy tworzy ją kilka podmiotów (na przykładzie konsorcjum).....	10
Wzór 6. Oznaczenie spółki komandytowej.....	11
Wzór 7. Oznaczenie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością	11
Wzór 8. Oznaczenie prostej spółki akcyjnej.....	11
Wzór 9. Oznaczenie fundacji.....	12
Wzór 10. Oznaczenie stowarzyszenia rejestrowego.....	12
Wyjaśnienie do Wzorów 3 - 10	12

I. OZNACZENIE SKARBU PAŃSTWA

Wzór 1A. Oznaczenie Skarbu Państwa reprezentowanego przez dyrektora generalnego urzędu

Umowa ... zawarta ... pomiędzy:

Skarbem Państwa – Ministerstwem Przedsiębiorczości i Technologii reprezentowanym przez dyrektora generalnego Ministerstwa Przedsiębiorczości i Technologii, adres: Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii, Pl. Trzech Krzyży 3/5, 00-507 Warszawa, NIP: 7010797920, zwanym dalej: **Kupującym**

Wzór 1B. Oznaczenie Skarbu Państwa reprezentowanego przez kierownika urzędu

Umowa ... zawarta ... pomiędzy:

Skarbem Państwa reprezentowanym przez Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad, adres: Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad, ul. Wronia 53, 00-874 Warszawa, NIP: 5262605735, zwanym dalej: **Inwestorem**

Wzór 1C. Oznaczenie Skarbu Państwa reprezentowanego przez starostę

Umowa ... zawarta ... pomiędzy:

Skarbem Państwa reprezentowanym przez Starostę Powiatu Płockiego, adres: Starostwo Powiatowe w Płocku, ul. Bielska 59, 09-400 Płock, NIP: 7742416171, zwanym dalej: **Dzierżawcą**

Wzór 1D. Oznaczenie Skarbu Państwa w przypadku, gdy działa pełnomocnik

Umowa ... zawarta ... pomiędzy:

Skarbem Państwa reprezentowanym przez Ministra Cyfryzacji, adres: Ministerstwo Cyfryzacji, ul. Królewska 27, 00-060 Warszawa, NIP: 5213621697, zwanym dalej: **Zamawiającym**

w imieniu którego działa ... - dyrektor departamentu ..., na podstawie pełnomocnictwa nr .../2018 z ... 2018 r., którego kopia stanowi załącznik do umowy

Wyjaśnienie do Wzorów 1A - 1D

1. Skarb Państwa jest osobą prawną. Działa za pośrednictwem jednostek organizacyjnych (*stationes fisci*), które nie mają „odrębnej” osobowości prawnej. Jeżeli mienie państwowe, którego dotyczy umowa, należy do innej niż Skarb Państwa państwowej osoby prawnej, stroną umowy jest ta państwowa osoba prawna (art. 34 k.c.). Punktem wyjścia do oznaczenia strony umowy zawieranej przez daną jednostkę jest zatem ustalenie, czy ma ona osobowość prawną (zob. wyjaśnienie do Wzorów 2A - 2E).
2. Zasady reprezentacji Skarbu Państwa przy zawieraniu umów określa przede wszystkim ustawa z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym (u.z.z.m.p.). Jeżeli z przepisów nie wynika, której państwowej osobie prawnej przysługują prawa majątkowe do składnika mienia państwowego, prawa te przysługują Skarbowi Państwa.
3. Stroną umowy dotyczącej zadań merytorycznych państwowej jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej jest Skarb Państwa. Reprezentantem Skarbu Państwa przy zawieraniu umowy jest kierownik tej jednostki albo organ administracji publicznej. Odstępstwa od zasad ogólnych w zakresie reprezentacji Skarbu Państwa mogą przewidywać przepisy szczególne.

Wzór 1A

4. Osobowości prawnej nie mają najczęściej urzędy obsługujące organy administracji publicznej, np. ministerstwa, urzędy wojewódzkie, starostwa, kancelarie. Przepisy przewidują jednak wyjątki od tej zasady. Państwowymi osobami prawnymi są np. Urząd Komisji Nadzoru Finansowego i Urząd Dozoru Technicznego.
5. Przy zawieraniu umów, które dotyczą nie zadań merytorycznych, a mienia nabytego lub powierzonego danej jednostce lub mieszczą się w zakresie zadań urzędu jako jednostki budżetowej obsługującej organ (np. umowy na podstawie których zlecane są usługi lub dokonywane zakupy dla urzędu), Skarb Państwa reprezentuje dyrektor generalny, a w urzędach, w których nie utworzono takiego stanowiska – kierownik urzędu (art. 6 ust 2 i art. 2 pkt 7 u.z.z.m.p.). Kompetencje dyrektora generalnego urzędu szczegółowo określa art. 25 ust. 4 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej.

Jeżeli umowa dotyczy mienia państwowej jednostki organizacyjnej lub zadań urzędu, w oznaczeniu strony wskazuje się Skarb Państwa z zaznaczeniem, że reprezentuje go dyrektor generalny (np. Skarb Państwa reprezentowany przez dyrektora generalnego Ministerstwa Infrastruktury), a jeśli w danym urzędzie nie utworzono takiego stanowiska – kierownik urzędu.

6. W przypadku umów, które dotyczą mienia lub mieszczą się w zakresie zadań urzędu, przyjętą praktyką jest wskazywanie w oznaczeniu strony dodatkowo nazwy właściwej jednostki (urzędu), któremu powierzono mienie. Wskazując w oznaczeniu strony nazwę urzędu (np. Skarb Państwa – Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii), należy wyraźnie zaznaczyć, że reprezentantem Skarbu Państwa jest dyrektor generalny albo kierownik jednostki (a nie urząd lub inna jednostka organizacyjna), co zobrazowano we Wzorze 1A. Niezależnie od przedmiotu umowy, oznaczenie urzędu może zostać zawarte w danych adresowych.

Wzory 1B i 1C

7. Skarb Państwa reprezentuje organ administracji publicznej, jeżeli umowa dotyczy jego ustawowych, merytorycznych zadań. Na szczeblu centralnym wyznacza je przede wszystkim ustawa z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej oraz ustawy regulujące ustroj i właściwość centralnych organów administracji rządowej (np. ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych określa kompetencje Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad). Na szczeblu wojewódzkim zadania organów administracji rządowej określa ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie.
8. Skarb Państwa może być reprezentowany nie tylko przez kierowników państwowych jednostek organizacyjnych i organy administracji rządowej. Mogą go także reprezentować inne organy albo jednostki samorządu terytorialnego działające przez swoje organy, gdy wynika to z ustawy lub zawartego z taką jednostką porozumienia, w szczególności gdy dana jednostka wykonuje zadania z zakresu administracji rządowej.
9. W sprawach gospodarowania nieruchomościami organem reprezentującym Skarb Państwa jest starosta. Państwowe jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej nabywają nieruchomości na własność lub w użytkowanie wieczyste Skarbu Państwa. Nieruchomości mogą być oddawane takim jednostkom w trwałą zarząd, dzierżawę, najem lub użyczane na cele związane z ich działalnością (art. 17 i 18 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami).

Jeżeli umowa jest zawierana w celu realizacji zadań merytorycznych organu administracji publicznej, w oznaczeniu strony wskazuje się Skarb Państwa oraz ustawową nazwę organu administracji publicznej, który reprezentuje Skarb Państwa.

Wzór 1D

10. Umocowanie do zawarcia umowy może wynikać z udzielonego danej osobie pełnomocnictwa. Może ono dotyczyć wszystkich czynności tzw. zwykłego zarządu (pełnomocnictwo ogólne), czynności określonego rodzaju (np. zawierania danego rodzaju umów) albo określonej czynności. Pełnomocnictwo ogólne wymaga formy pisemnej pod rygorem nieważności. Jeśli umowa wymaga szczególnej formy (np. formy aktu notarialnego albo formy pisemnej), pełnomocnictwo do jej zawarcia powinno mieć taką samą formę.
11. Pełnomocnictwa może udzielić osoba uprawniona do reprezentacji danego podmiotu. Dotyczy to także organów i podmiotów reprezentujących Skarb Państwa (art. 6 ust. 3 u.z.z.m.p.). Na podstawie pełnomocnictw udzielonych przez właściwy organ umowy w imieniu Skarbu Państwa mogą zawierać m.in. kierownicy wewnętrznych jednostek organizacyjnych urzędów (np. dyrektorzy departamentów) lub kierownicy oddziałów terenowych urzędów (np. dyrektorzy oddziałów GDDKiA).

Jeżeli w imieniu Skarbu Państwa umowę zawiera pełnomocnik, w oznaczeniu strony należy podać organ lub podmiot uprawniony do reprezentacji Skarbu Państwa (udzielający pełnomocnictwa), ze wskazaniem, że pełnomocnik działa w imieniu Skarbu Państwa.

Aby ułatwić weryfikację umocowania pełnomocnika po zawarciu umowy, warto wskazać datę i ewentualnie numer pełnomocnictwa, a jego kopię załączyć do umowy. Konieczne jest sprawdzenie, czy pełnomocnictwa udzieliła osoba uprawniona, czy zawarcie umowy mieści się w zakresie umocowania pełnomocnika oraz czy pełnomocnictwo ma właściwą formę.

II. OZNACZENIE PAŃSTWOWYCH OSÓB PRAWNYCH

Wzór 2A. Oznaczenie agencji wykonawczej

Umowa ... zawarta ... pomiędzy:

Polską Agencją Rozwoju Przedsiębiorczości z siedzibą w Warszawie, adres: ul. Pańska 81/83, 00-834 Warszawa, NIP: 5262501444, zwaną dalej **Zamawiającym**, reprezentowaną przez Prezesa Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości,

w imieniu której działa ..., na podstawie pełnomocnictwa z dnia ... 2019 r., którego kopia stanowi załącznik do umowy

Wzór 2B. Oznaczenie samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej

Umowa ... zawarta ... pomiędzy:

Samodzielnym Publicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w Zielonej Górze, wpisanym do rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji i samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej Krajowego Rejestru Sądowego, prowadzonego przez Sąd Rejonowy w Zielonej Górze VIII Wydział Gospodarczy KRS, pod numerem KRS: 0000038429, adres: ul. Wazów 42, 65-044 Zielona Góra, NIP: 9730344188, zwanym dalej: **Kupującym**,

reprezentowanym przez ... - kierownika publicznego zakładu opieki zdrowotnej uprawnionego do reprezentacji Kupującego zgodnie z informacją odpowiadającą odpisowi aktualnemu z KRS z ... 2019 r., która stanowi załącznik do umowy

Wzór 2C. Oznaczenie instytutu badawczego

Umowa ... zawarta ... pomiędzy:

Centralnym Laboratorium Kryminalistycznym Policji z siedzibą w Warszawie – instytutem badawczym wpisanym do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego, prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie XII Wydział Gospodarczy KRS, pod numerem KRS: 0000372361, adres: Aleje Ujazdowskie 7, 00-583 Warszawa, NIP: 7010269546, zwanym dalej: **Zleceniobiorcą**,

reprezentowanym przez ... - dyrektora uprawnionego do reprezentacji instytutu zgodnie z informacją odpowiadającą odpisowi aktualnemu z KRS z ... 2019 r., która stanowi załącznik do umowy

Wzór 2D. Oznaczenie uczelni publicznej

Umowa ... zawarta ... pomiędzy:

Uniwersytetem Warszawskim z siedzibą w Warszawie, adres: ul. Krakowskie Przedmieście 26/28, 00-927 Warszawa, NIP 5250011266, zwanym dalej: **Zamawiającym**, reprezentowanym przez Rektora Uniwersytetu Warszawskiego,

w imieniu którego działa ..., na podstawie pełnomocnictwa z ... 2019 r., stanowiącego załącznik do umowy

Wzór 2E. Oznaczenie instytucji gospodarki budżetowej

Umowa ... zawarta ... pomiędzy:

Centralnym Ośrodkiem Sportu z siedzibą w Warszawie – instytucją gospodarki budżetowej wpisaną do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego, prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie XII Wydział Gospodarczy KRS, pod numerem KRS: 0000374033, adres: ul. Łazienkowska 6a, 00-449 Warszawa, NIP: 7010273950, zwaną dalej: **Zlecniodawcą**

reprezentowaną przez ... - dyrektora uprawnionego do reprezentacji Centralnego Ośrodka Sportu zgodnie z informacją odpowiadającą odpisowi aktualnemu z rejestru przedsiębiorców KRS z ...2019 r., która stanowi załącznik do umowy

Wyjaśnienie do Wzorów 2A - 2E

1. Jeżeli umowa dotyczy zadań lub mienia państwowej osoby prawnej, stroną takiej umowy jest ta państwowa osoba prawna, reprezentowana przez organ określony w przepisach lub aktach wewnętrznych regulujących jej ustrój.
2. Katalog podmiotów, które są państwowymi osobami prawnymi, wyznacza art. 3 u.z.z.m.p. Obrazuje go poniższa tabela.

Tabela 1. Państwowe osoby prawne

PAŃSTWOWE OSOBY PRAWNE
<ul style="list-style-type: none">▪ podmioty wskazane wprost w art. 3 ust. 1 u.z.z.m.p. np. Polska Akademia Nauk, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Narodowy Fundusz Zdrowia, Urząd Komisji Nadzoru Finansowego, Rzecznik Finansowy, Urząd Dozoru Technicznego▪ agencje wykonawcze np. Agencja Mienia Wojskowego, Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

- **instytucje gospodarki budżetowej**
np. Centrum Badań i Edukacji Statystycznej GUS, Centralny Ośrodek Sportu
* Instytucje gospodarki budżetowej są wpisywane do rejestru przedsiębiorców KRS.
- **państwowe fundusze celowe posiadające osobowość prawną**
np. Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
- **państwowe instytucje kultury**
np. biblioteki, muzea, studia filmowe
- **parki narodowe**
- **państwowe uczelnie publiczne**
- **federacje podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki**
- **instytuty badawcze**
np. Centralne Laboratorium Kryminalistyczne Policji, Główny Instytut Górnictwa, Instytut Kolejnictwa w Warszawie
* Instytuty badawcze są wpisywane do rejestru przedsiębiorców KRS.
- **samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej**, dla których podmiotem tworzącym jest Skarb Państwa
* SPZOZ są wpisywane do rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji i samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej KRS.
- **przedsiębiorstwa państwowe**
- **banki państwowe**
- **spółki, których udziałowcami są wyłącznie Skarb Państwa lub inne państwowe osoby prawne**

3. Państwową osobą prawną jest również inna jednostka organizacyjna, jeżeli zgodnie z przepisami regulującymi ustrój tej jednostki, spełnia łącznie następujące warunki:

- posiada osobowość prawną,
- prawo nadawania i zmiany jej statutu przysługuje organowi administracji rządowej albo prawo do udziału w organie stanowiącym osoby prawnej, w tym uprawnionym do zmiany statutu, przysługuje w całości Skarbowi Państwa,
- prawo do nadwyżki między przychodami a kosztami tej osoby prawnej, jeżeli podlegają dysponowaniu, przysługują w całości Skarbowi Państwa, chyba że przepisy te przewidują inny niż prawo do nadwyżki sposób dysponowania nią,
- w razie rozwiązania albo innej utraty bytu prawnego przez tę osobę prawną, prawa do jej majątku, w tym prawo do dysponowania tym majątkiem, przysługują wyłącznie Skarbowi Państwa.

Nawet jeżeli dana jednostka nie spełnia ww. warunków, jej kwalifikacja jako państwowej osoby prawnej może wynikać z przepisu odrębnej ustawy.

4. Zgodnie z ustawą z dnia 21 lutego 2019 r. o Sieci Badawczej Łukasiewicz² państwowymi osobami prawnymi są Centrum Łukasiewicz oraz instytuty działające w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicz. Wymienione w art. 98 ust. 2 tej ustawy instytuty badawcze stały się z dniem 1 kwietnia 2019 r. instytutami Sieci, przy czym nie dłużej niż do 30 września 2020 r. zachowują osobowość prawną i działają na podstawie dotychczasowych wpisów do KRS. Centrum Łukasiewicz reprezentuje jego Prezes, a instytuty Sieci – ich dyrektorzy.
5. Nazwę, siedzibę i sposób reprezentacji państwowej osoby prawnej można ustalić na podstawie przepisów dotyczących danego podmiotu (np. ustawa z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości³) oraz aktów wewnętrznych określających jego ustrój (najczęściej statutu).
6. Niektóre państwowe osoby prawne są wpisywane do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego (KRS) albo do rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji i samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej KRS (zob. Tabela 1). Dane takiej osoby prawnej można zweryfikować w oparciu o elektroniczną informację odpowiadającą odpisowi aktualnemu z KRS, którą można bezpłatnie pobrać z portalu e-KRS⁴. Okoliczność, że umocowanie do reprezentacji danego podmiotu istnieje w chwili zawarcia umowy (tj. nie wygasło np. wskutek rezygnacji z pełnienia funkcji) może zostać potwierdzona w treści umowy stosownym oświadczeniem osoby, która reprezentuje osobę prawną.

W przypadku umów zawieranych przez państwowe osoby prawne w oznaczeniu strony podaje się pełną nazwę danej osoby prawnej ze wskazaniem jej siedziby. Jeżeli osoba prawna jest wpisana do publicznego rejestru, należy podać nazwę rejestru i numer w tym rejestrze. W przypadku podmiotów wpisanych do KRS należy podać oznaczenie sądu, który prowadzi akta rejestrowe.

W oznaczeniu strony należy wskazać osobę, która reprezentuje państwową osobę prawną. Konieczne jest zweryfikowanie umocowania danego podmiotu do zawarcia umowy albo do udzielenia pełnomocnictwa, na podstawie danych zawartych we właściwym państwowym rejestrze (np. KRS, rejestr instytucji kultury), przepisów lub dokumentów regulujących ustrój danego podmiotu (np. statut).

III. OZNACZENIE INNYCH UCZESTNIKÓW OBROTU

Wzór 3. Oznaczenie osoby fizycznej wykonującej działalność gospodarczą

Umowa ... zawarta ... pomiędzy:

Janem Nowakiem, zamieszkałym w Warszawie przy ul. Główniej 1, 00-123 Warszawa, numer PESEL: 80010112345, wykonującym w Warszawie przy ul. Prostej 1, 01-000 Warszawa działalność gospodarczą pod firmą „**Przedsiębiorstwo ABC Jan Nowak**”, wpisanym do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, zgodnie z danymi dostępnymi w CEIDG według stanu na dzień ... 2019 r., NIP: 0001122333, zwanym dalej **Sprzedającym**

² Dz.U. z 2019 r. poz. 534, z późn. zm.

³ Dz.U. 2019 r. poz. 310.

⁴ <https://ems.ms.gov.pl/start>.

Wzór 4. Oznaczenie strony w przypadku spółki cywilnej

Umowa ... zawarta ... pomiędzy:

- 1) **Janem Nowakiem**, zamieszkałym w Warszawie przy ul. Głównej 1, 00-123 Warszawa, numer PESEL: 80010112345, wpisanym do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej zgodnie z wydrukiem z ... 2019 r., NIP: 9998887766 **oraz**
- 2) **Adamem Kowalskim**, zamieszkałym w Warszawie przy ul. Prostej 1, 00-123 Warszawa, numer PESEL: 75123100123, wpisanym do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej zgodnie z wydrukiem z ... 2019 r., NIP: 1112233444,

którzy wykonują wspólnie działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej pod nazwą „Przedsiębiorstwo Handlowe A. Kowalski, J. Nowak s.c.” w Warszawie przy ul. Pięknej 10, 00-111 Warszawa, NIP: 0001122333,

zwanymi dalej łącznie **Wykonawcą**

a

..., zwanym dalej **Inwestorem**

Wzór 5. Oznaczenie strony w przypadku, gdy tworzy ją kilka podmiotów (na przykładzie konsorcjum)

Umowa ... zawarta ... pomiędzy:

- 1) **ABC Jan Kowalski, Adam Nowak spółką jawną** z siedzibą w Warszawie, wpisaną do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego, prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie XII Wydział Gospodarczy KRS, pod numerem KRS: 0001234567, adres: ul. Główna 1, 00-123 Warszawa, NIP: 0001122333,
- 2) **XYZ S.A.** z siedzibą w Krakowie, wpisaną do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego, prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie XII Wydział Gospodarczy KRS, pod numerem KRS: 0002345678, kapitał zakładowy 300.000 zł, pokryty w całości, adres: ul. Królewska 1, 30-000 Kraków, NIP: 1002030400,
- 3) **A. Nowak, DEF spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółką komandytową** z siedzibą we Wrocławiu, wpisaną do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego, prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu VI Wydział Gospodarczy KRS pod numerem KRS: 0003456789, adres: ul. Piękna 1, 50-001 Wrocław, NIP: 0001122333,

zwanymi dalej łącznie **Konsorcjum** lub **Wykonawcą**

w imieniu których działają: ... i ..., umocowani do działania w imieniu uczestników Konsorcjum na podstawie pełnomocnictw z ... 2019 r., których kopie wraz z informacjami odpowiadającymi odpisom aktualnym z rejestru przedsiębiorców KRS stanowią załączniki do umowy

a

..., zwanym dalej **Inwestorem**

Wzór 6. Oznaczenie spółki komandytowej

Umowa ... zawarta ... pomiędzy:

Jan Kowalski, ABC spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółką komandytową z siedzibą w Poznaniu, wpisaną do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego, prowadzonego przez Sąd Rejonowy Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu, IX Wydział Gospodarczy KRS, pod numerem KRS: 0001234567, adres: ul. Jasna 1, 60-001 Poznań, NIP: 0001122333, zwaną dalej: **Zleceńbiorcą**

reprezentowaną przez komplementariusza – ABC spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością, w imieniu którego działa ... – prezes zarządu uprawniony do reprezentacji ABC sp. z o.o. zgodnie z informacjami odpowiadającymi odpisom aktualnym z rejestru przedsiębiorców KRS z ... 2019 r., które stanowią załączniki do umowy

Wzór 7. Oznaczenie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością

Umowa ... zawarta ... pomiędzy:

ABC spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie, wpisaną do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego, prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie, XII Wydział Gospodarczy KRS, pod numerem KRS: 0001234567, kapitał zakładowy 100.000 zł, adres: ul. Główna 1, 00-123 Warszawa, NIP: 0001122333, zwaną dalej **Wykonawcą**

reprezentowaną przez: ... – prokurenta uprawnionego do samodzielnej reprezentacji spółki zgodnie z informacją odpowiadającą odpisowi aktualnemu z rejestru przedsiębiorców KRS z ... 2019 r., która stanowi załącznik do umowy

Wzór 8. Oznaczenie prostej spółki akcyjnej

Umowa ... zawarta ... pomiędzy:

XYZ prostą spółką akcyjną z siedzibą w Krakowie, wpisaną do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego, prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie, XII Wydział Gospodarczy KRS pod numerem KRS: 0098765432, kapitał akcyjny 10.000 zł, adres: ul. Królewska 1, 30-003 Warszawa, NIP: 0001122333, zwaną dalej **Wykonawcą**

reprezentowaną przez: ... i ... – dyrektorów uprawnionych do reprezentacji spółki zgodnie z informacją odpowiadającą odpisowi aktualnemu z rejestru przedsiębiorców KRS z ... 2019 r., która stanowi załącznik do umowy

Wzór 9. Oznaczenie fundacji

Umowa ... zawarta ... pomiędzy:

Fundacją ABC z siedzibą w Warszawie, ul. Główna 1, 00-123 Warszawa, wpisaną do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego, prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie, XII Wydział Gospodarczy KRS, pod numerem KRS: 0001234567, NIP: 0001122333, zwaną dalej: **Kupującą**

reprezentowaną przez członków zarządu: ... i ..., uprawnionych do reprezentacji fundacji zgodnie z informacją odpowiadającą odpisowi aktualnemu z rejestru przedsiębiorców KRS z ... 2019 r., która stanowi załącznik do umowy

Wzór 10. Oznaczenie stowarzyszenia rejestrowego

Umowa ... zawarta ... pomiędzy:

Stowarzyszeniem Miłośników Podlasia z siedzibą w Białymstoku, wpisanym do rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji i samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej Krajowego Rejestru Sądowego, prowadzonego przez Sąd Rejonowy w Białymstoku, XII Wydział Gospodarczy KRS, pod numerem KRS: 0001234567, adres: ul. Piękna 1, 15-000 Białystok, NIP: 0001122333, zwanym dalej: **Zleceniobiorcą**

reprezentowanym przez prezesa zarządu ..., uprawnionego do reprezentacji stowarzyszenia zgodnie z informacją odpowiadającą odpisowi aktualnemu z rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji i samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej KRS z ... 2019 r., która stanowi załącznik do umowy

Wyjaśnienie do Wzorów 3 - 10

1. Stronami umów są podmioty mające zdolność prawną, czyli osoby fizyczne, osoby prawne (np. spółki kapitałowe, fundacje, stowarzyszenia rejestrowe) oraz inne jednostki organizacyjne, którym ustawa przyznaje zdolność prawną (np. spółki osobowe, stowarzyszenia zwykłe, wspólnoty mieszkaniowe).
2. Jako stronę umowy należy wskazać podmiot, na którym mają spoczywać prawa i obowiązki umowne. Stronę umowy (np. spółkę, fundację) należy odróżniać od osoby reprezentującej stronę (np. członek zarządu, wspólnik). Wskazane jest oddzielenie tych kwestii w komparycji umowy, aby zwiększyć jej czytelność.
3. W oznaczeniu stron należy zamieścić umożliwiający identyfikację osoby fizycznej dane osobowe w takim zakresie, w jakim przetwarzanie tych danych jest uzasadnione w związku z zawarciem i wykonaniem umowy.

4. Oznaczenie strony powinno zawierać:
- firmę (tj. imię i nazwisko osoby fizycznej z ewentualnym dodatkowym oznaczeniem wyróżniającym albo nazwę i formę prawną podmiotu) i siedzibę⁵,
 - adres siedziby albo – w przypadku osoby fizycznej – adres miejsca zamieszkania i miejsca wykonywania działalności gospodarczej oraz
 - dane pozwalające na jednoznaczną identyfikację podmiotu (PESEL, a w przypadku jego braku – inne dane identyfikujące osobę fizyczną, przykładowo seria i numer dokumentu stwierdzającego tożsamość, np. dowodu osobistego, numer KRS, NIP).

Wzór 3

5. Przedsiębiorstwa prowadzone przez osoby fizyczne nie mają zdolności prawnej. Podmiotem praw i obowiązków i tym samym – stroną umów zawieranych w ramach działalności gospodarczej wykonywanej na podstawie wpisu do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG) jest przedsiębiorca – osoba fizyczna.
6. Dane przedsiębiorcy związane z wykonywaną przez niego działalnością gospodarczą są publicznie dostępne w CEIDG, która jest prowadzona elektronicznie⁶. Wskazane jest zweryfikowanie danych przedsiębiorcy w CEIDG oraz załączenie do umowy informacji o przedsiębiorcy dostępnych w CEIDG (np. w formie wydruku).

W oznaczeniu strony będącej osobą fizyczną wykonującą działalność gospodarczą należy podać dane identyfikujące osobę fizyczną, w tym miejsce zamieszkania oraz numer PESEL. Dodatkowo należy wskazać firmę przedsiębiorcy i jego NIP oraz miejsce wykonywania działalności gospodarczej.

Wzór 4

7. Spółka cywilna nie ma zdolności prawnej. W świetle prawa cywilnego jest umową wspólników. W ramach działalności spółki cywilnej umowy zawierają wspólnicy – osoby fizyczne, które są przedsiębiorcami wpisanymi do CEIDG, osoby prawne lub inne jednostki wyposażone w zdolność prawną (art. 33¹ k.c.). Wspólnicy ponoszą również solidarną odpowiedzialność za zobowiązania spółki (art. 864 k.c.). Spółka cywilna ma podmiotowość na gruncie prawa podatkowego i jest jej nadawany NIP.
8. Sposób reprezentowania spółki cywilnej wynika z treści umowy spółki. W braku odmiennej umowy lub uchwały wspólników każdy wspólnik jest umocowany do reprezentowania spółki w zakresie zwykłych czynności spółki (zob. art. 866 i art. 865 k.c.).

W przypadku umów zawieranych ze wspólnikami spółki cywilnej w oznaczeniu strony należy podać dane identyfikujące wszystkich wspólników, w tym – w przypadku osób fizycznych – adres zamieszkania. Dodatkowo należy wskazać nazwę spółki cywilnej, miejsce wykonywania działalności gospodarczej w ramach spółki cywilnej oraz jej NIP.

⁵ Siedzibą jest miejscowość (art. 41 k.c.).

⁶ <https://prod.ceidg.gov.pl/ceidg.cms.engine/>.

Jeśli w zawarciu umowy nie uczestniczą wszyscy wspólnicy spółki, rekomendujemy zweryfikowanie umocowania wspólnika do samodzielnego reprezentowania spółki na podstawie umowy spółki cywilnej.

Wzór 5

9. Po jednej stronie umowy może występować kilka podmiotów. Przykładem takiej sytuacji – poza opisanym już przypadkiem, gdy umowę zawierają wspólnicy spółki cywilnej – jest zawarcie umowy z podmiotami, które zawarły umowę konsorcjum.
10. Konsorcjum nie ma zdolności ani osobowości prawnej – jest formą współpracy kilku podmiotów (umową). Umowy konsorcjum nie mają jednorodnego charakteru. Charakter prawny konsorcjum zależy od woli stron, które kształtują treść umowy w granicach swobody kontraktowania (art. 353¹ k.c.).
11. Od woli stron zależy również sposób reprezentacji uczestników konsorcjum. Określa go najczęściej umowa konsorcjum. Konsorcjanci mogą w szczególności wskazać lidera konsorcjum i umocować go do reprezentacji wszystkich uczestników konsorcjum. Także w takim przypadku jako stronę umowy należy wskazać wszystkich uczestników konsorcjum, a nie tylko lidera. Członkowie konsorcjum mogą również na ogólnych zasadach odrębnie udzielić pełnomocnictw określonej osobie do zawarcia umowy związanej z realizacją wspólnego przedsięwzięcia.
12. Ustawy odrębne mogą częściowo regulować współpracę na podstawie umowy konsorcjum. Konsorcjum bankowe reguluje art. 73 Prawa bankowego. Prawo zamówień publicznych (p.z.p.) nie odnosi się wprost do umowy konsorcjum, ale dopuszcza taki rodzaj współpracy wykonawców – zgodnie z art. 23 ust. 1 i 2 p.z.p. wykonawcy mogą wspólnie ubiegać się o udzielenie im zamówienia publicznego.

Jeżeli w celu realizacji umowy zostało utworzone konsorcjum, jako stronę należy wskazać wszystkich uczestników konsorcjum. Należy również zweryfikować umocowanie do zawarcia umowy w imieniu uczestników konsorcjum.

Wzory 6 - 10

13. Spółki osobowe (spółka jawna, spółka partnerska, spółka komandytowa i spółka komandytowo-akcyjna) nie są wprawdzie osobami prawnymi, ale ustawa przyznaje im zdolność prawną (art. 8 § 1 k.s.h.). Analogiczny status mają spółki kapitałowe w organizacji (art. 11 § 1 k.s.h.). Spółki kapitałowe (spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, spółka akcyjna i prosta spółka akcyjna⁷) mają osobowość prawną. Sposób reprezentacji danej spółki oraz jej dane można zweryfikować w oparciu o elektroniczną informację odpowiadającą odpisowi aktualnemu z KRS, dostępną w portalu e-KRS⁸.

⁷ Dotyczy stanu prawnego od 1 marca 2020 r.

⁸ <https://ems.ms.gov.pl/start>.

14. Spółki osobowe są najczęściej reprezentowane przez wspólników⁹ (zob. Tabela 2). Spółkę z o.o. i spółkę akcyjną reprezentuje zarząd. Zgodnie z ustawą z dnia 13 czerwca 2019 r. o zmianie ustawy Kodeks spółek handlowych i niektórych innych ustaw¹⁰, która wchodzi w życie 1 marca 2020 r., spółką kapitałową jest również prosta spółka akcyjna (P.S.A.). Prosta spółkę akcyjną reprezentuje zarząd albo dyrektorzy. Założyciele P.S.A. mogą wybrać tzw. model monistyczny, w którym zamiast zarządu ustanowią jednego albo kilku dyrektorów (rada dyrektorów) uprawnionych do reprezentacji spółki.

Tabela 2. Osoby lub organy uprawnione do reprezentacji spółki handlowej

spółka jawna	wspólnicy
spółka partnerska	partnerzy albo zarząd
spółka komandytowa	komplementariusz albo komandytariusz (tylko na podstawie pełnomocnictwa)
spółka komandytowo-akcyjna	komplementariusz albo akcjonariusz (tylko na podstawie pełnomocnictwa)
spółka z o.o.	zarząd
prosta spółka akcyjna¹¹	zarząd albo rada dyrektorów
spółka akcyjna	zarząd
spółka w organizacji	zarząd pełnomocnik powołany jednomyślną uchwałą wspólników

15. Przedsiębiorcy wpisani do rejestru przedsiębiorców KRS¹² mogą udzielać prokury. Obejmuje ona umocowanie do wszystkich czynności związanych z prowadzeniem przedsiębiorstwa, z wyjątkiem kilku rodzajów czynności, które wymagają odrębnego pełnomocnictwa (zbycie przedsiębiorstwa, oddanie go do czasowego korzystania, zbywanie i obciążanie nieruchomości). W KRS ujawniane są informacje dotyczące rodzaju udzielanej prokury. Najczęściej udzielana jest prokura samoistna, obejmująca umocowanie do samodzielnego (jednoosobowego) działania w imieniu osoby prawnej albo prokura łączna, w przypadku której prokurent musi działać łącznie z innym prokurentem lub reprezentantem danej osoby prawnej.
16. Fundacje nabywają osobowość prawną z chwilą wpisu do rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji i samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej KRS. Fundację reprezentuje zarząd.
17. Stowarzyszenie ma osobowość prawną, jeżeli posiada co najmniej 7 członków i zostało wpisane do rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji i samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej KRS (tzw. stowarzyszenie rejestrowe). Stowarzyszenie rejestrowe reprezentuje zarząd.

⁹ W spółce partnerskiej może zostać ustanowiony zarząd.

¹⁰ Dz.U. z 2019 r., poz. 1655.

¹¹ Dotyczy stanu prawnego od 1 marca 2020 r.

¹² Prokury mogą również udzielać przedsiębiorcy wpisani do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG).

18. Uproszoną formą stowarzyszenia jest stowarzyszenie zwykłe, które ma co najmniej 3 członków. Nie posiada ono osobowości prawnej, ale ma zdolność prawną (art. 40 ust. 1a ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. – Prawo o stowarzyszeniach¹³). Stowarzyszenia zwykłe nie są wpisywane do KRS. Ewidencję stowarzyszeń zwykłych prowadzą organy nadzorujące – starostowie, których właściwość określa się według siedziby stowarzyszenia. Stowarzyszenie zwykłe reprezentuje zarząd lub inny przedstawiciel określony w regulaminie działalności stowarzyszenia.
19. Jeżeli fundacja albo stowarzyszenie rejestrowe prowadzi działalność gospodarczą, podlega dodatkowo wpisowi do rejestru przedsiębiorców KRS.

Oznaczenie spółki, fundacji lub stowarzyszenia jako strony umowy powinno obejmować firmę lub nazwę ze wskazaniem formy prawnej podmiotu (w przypadku spółki może ona być określona wskazanym w k.s.h. skrótem, np. sp. z o.o.), siedzibę, numer we właściwym rejestrze KRS oraz oznaczenie sądu prowadzącego akta rejestrowe, adres siedziby oraz numer NIP, jeśli dany podmiot go posiada.

Następnie należy określić sposób reprezentacji podmiotu, ustalony na podstawie danych we właściwym rejestrze KRS (albo innej ewidencji bądź rejestrze), a w razie braku, niekompletności lub nieaktualności tych danych – na podstawie dokumentów lub aktów wewnętrznych (umowa spółki, statut, regulamin działalności, uchwały wspólników itp.).

20. Okoliczność, że umocowanie danej osoby do reprezentacji podmiotu istnieje w chwili zawarcia umowy (tj. nie wygasło np. wskutek rezygnacji z pełnienia funkcji) może zostać potwierdzona w treści umowy stosownym oświadczeniem osoby, która reprezentuje dany podmiot przy zawarciu umowy.

¹³ Dz. U. z 2019 r. poz. 713.